

skogen elva fjellet

Nærmiljøet

Det første jeg tenkte på ved ordet nærmiljø er trygghet, eierskap og nærhet. Følelsen av trygghet er nødvendig for at jeg skal være komfortabel med å oppholde meg på et sted. Dette kan bety oversikt over området, eller ly fra vær og vind. Eierskap for meg kan bety at jeg kjenner steinene, gresset, trærne og buskene. Jeg vil ta vare på det. Nærmiljø forutsetter nærhet. Alt nært er i nærmiljøet, men ikke alt er en destinasjon.

I byen har man ofte begrensede utearealer i direkte tilknytning til boligen, og parkene blir viktigere. På bygda har man kanskje en hage man slipper å dele med andre. Dette er både bra og synd på samme tid – vi vil jo treffe hverandre, og jeg tror det er sunt å skifte utsikt av og til. Det gode nærmiljøet er en forlengelse av boligen i en tid hvor boligen er ditt eneste oppholdssted.

Jeg tror at landskapsarkitektens viktigste evne er evnen til å lytte til brukerne og å ta pulsen på stedene vi skal jobbe med. Vi har skjerpede sanser når det kommer til å oppleve steder. Fra den enkelte brostein og til regionale planer ser vi muligheter heller enn begrensninger, til politikere og andre fagfolks store frustrasjon. For vi står jo ikke alene om å bestemme – derfor må vi ta vår rolle som påvirkere alvorlig når vi utvikler steder. Det vi gjør i det ene prosjektet vil påvirke avgjørelser i det neste. Stil og skikk endrer seg i takt med det som praktiseres. Det er viktig å sveve litt i det ideelle før man faller ned på det realistiske.

Jeg har siden mars 2020 ønsket å ha et sted å gå på tur til hvor jeg kan møte noen for en prat eller alene for å kontemplere, tegne eller høre på podkast. Det siste året har jeg sett nærmere etter de fine stedene enn tidligere, og det er færre enn jeg håpte. Dette er mitt bidrag til de fine stedene.

Kontakt med elva

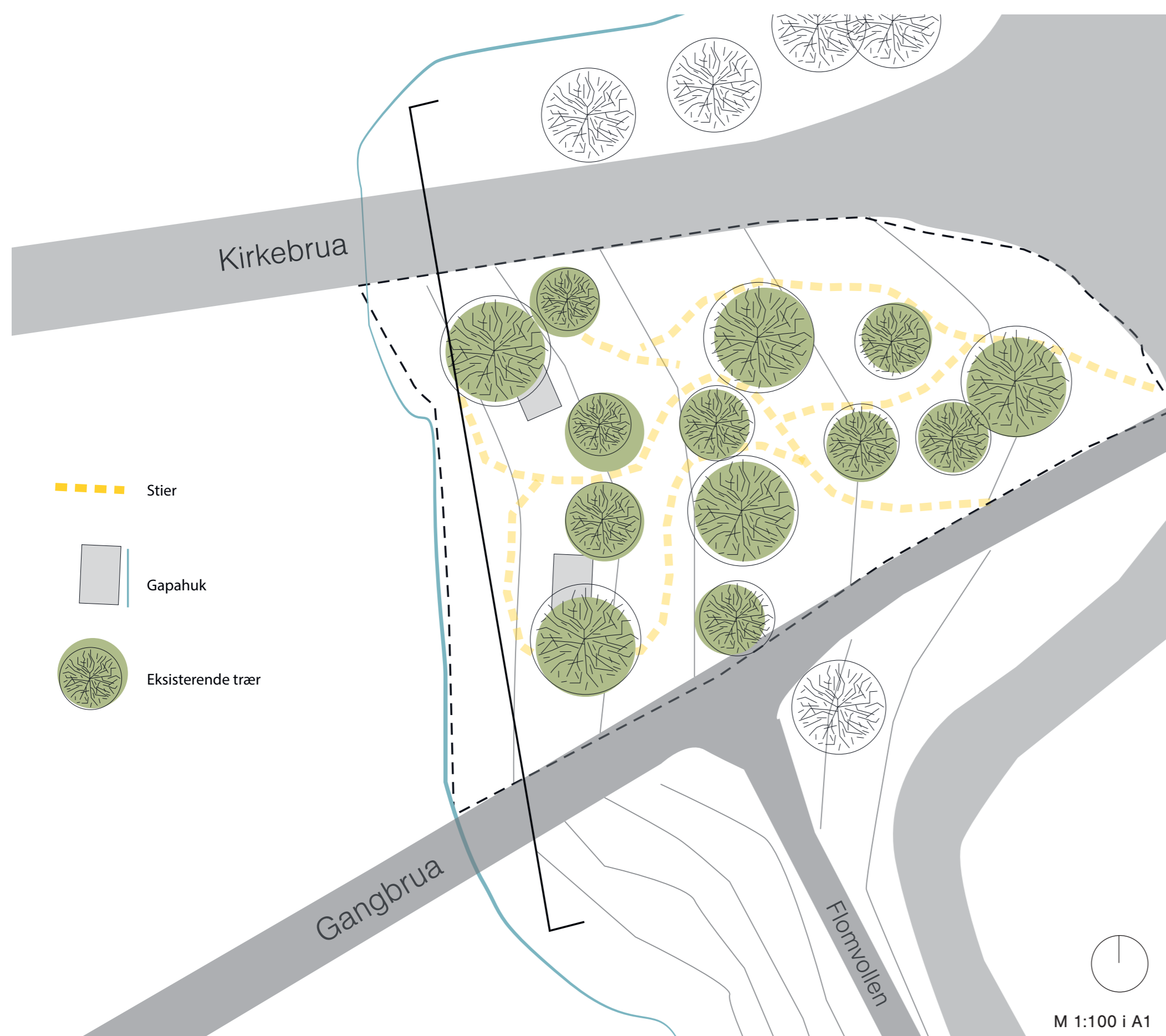
Elva er ei ho. *Ho er svær no. No er a låg.* Ordet vannføring er sjeldent i bruk hos tryslingen. Skogen, elva, fjellet. Enten det er snakk om naturopplevelse eller arbeidsplasser så står alltid en av dem sentralt, og det er identitetsskapende. Tømmerfløting i elva har forbundet Trysil og Karlstad i over et århundre. Per Petterson skildrer elva vår i 'Ut og stjele hester' som vakker, nødvendig og farlig. Dagens farer er heller flom og isgang enn døden selv. Utfordringen med flomvollen er at den ikke tilgjengeliggjør elva langs store strekninger. Den skaper en barriere selv om det er et fint sted å oppholde seg. Fjellet ser man hele tiden, skogen er over alt, men elva er for langt unna.

Prosjektet

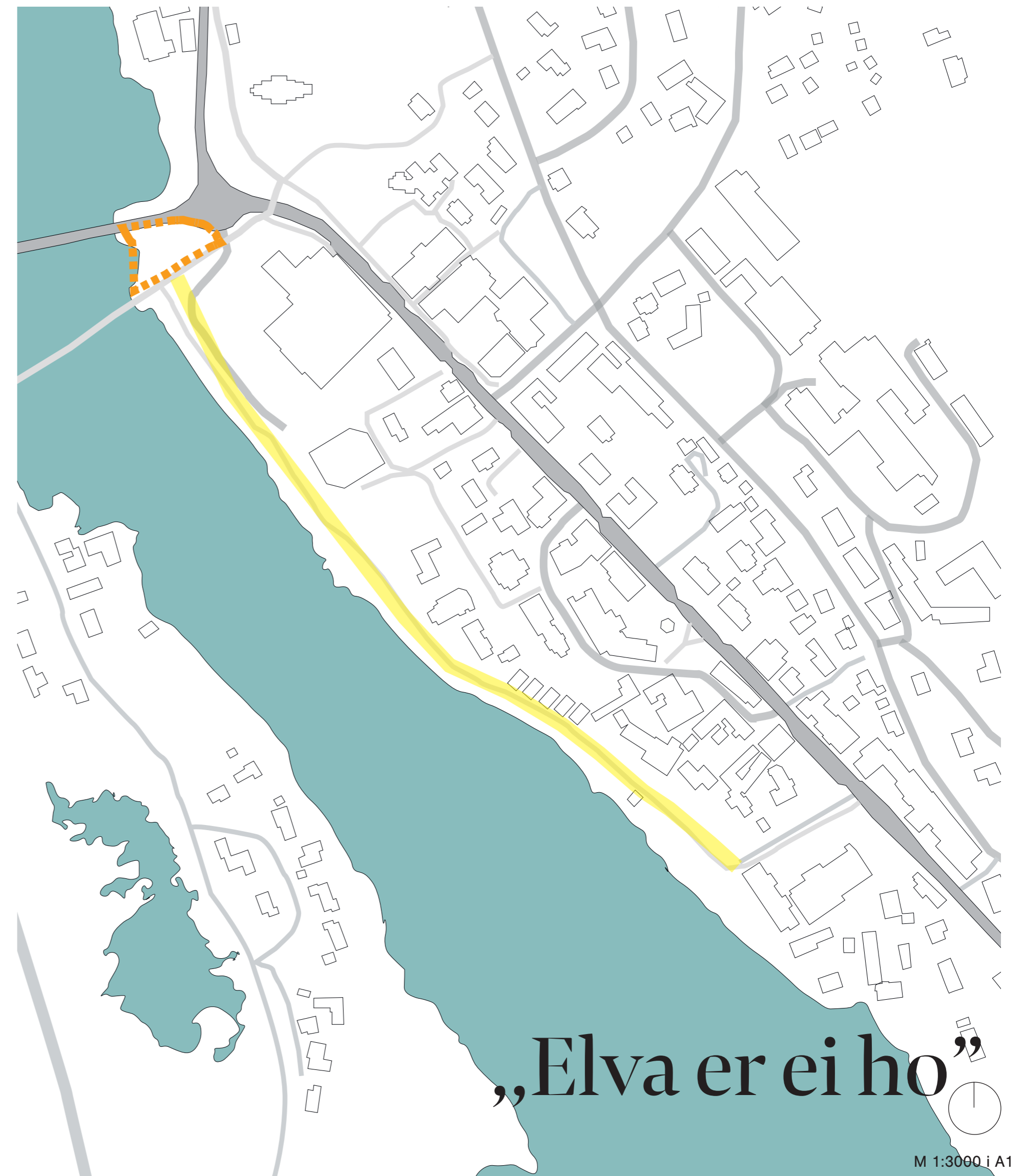
Prosjektområdet befinner seg mellom gangbrua, kirkebrua og elva. I dag er det kun trær og kratt der. Stigningen er slak nok til at man kan gå ned til elva på en trygg måte i motsetning til ellers langs flomvollen, hvor det er bratt og lite tilgjengelig. Om vinteren er området dekket med snø og elvekanten viskes ut slik at rommet oppleves større mot vest og blikket ledes opp mot Trysilfjellet. Bjørketrærne innenfor prosjektområdet gir skjerming om sommeren og snøen isolerer på vinteren. Skogen, elva og fjellet forbindes.

Området tilgjengeliggjøres med to gapahuker. Ideen er at man skal kunne møtes under tak for en prat med avstand eller sitte tett i tett for å holde varmen. For å komme seg ned til gapahukene opparbeides det et nettverk av gruslagte smale stier som dekker bredden til en barnevogn eller rullestol. Stiene gjør at man ikke må gå samme vei tilbake som man kom, og hvis man møter på noen kan man gå en omvei hvis man ønsker å holde avstand. Prosjektets kvaliteter ligger i kontakten med elva, skogen og fjellet, samtidig som det er sentralt i sentrum.

Masterplan

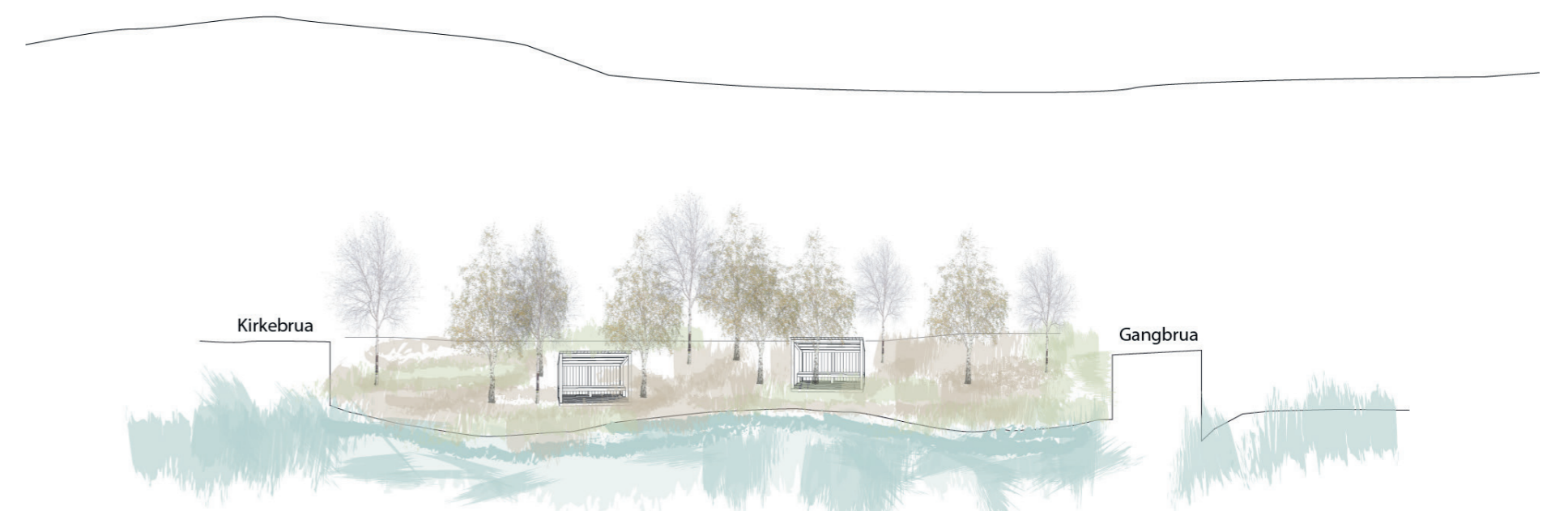
Visualisering: Hit kan man snike seg ned for et kveldsbad om sommeren, sitte i gapahuken i regnet med en venn og fortelle hemmeligheter og sitte på drivkvote vinteren og bare sjå. Fiskestanga kan også tas med, og båten kan dras i land på grunna, alt mens man ser på fjellet.

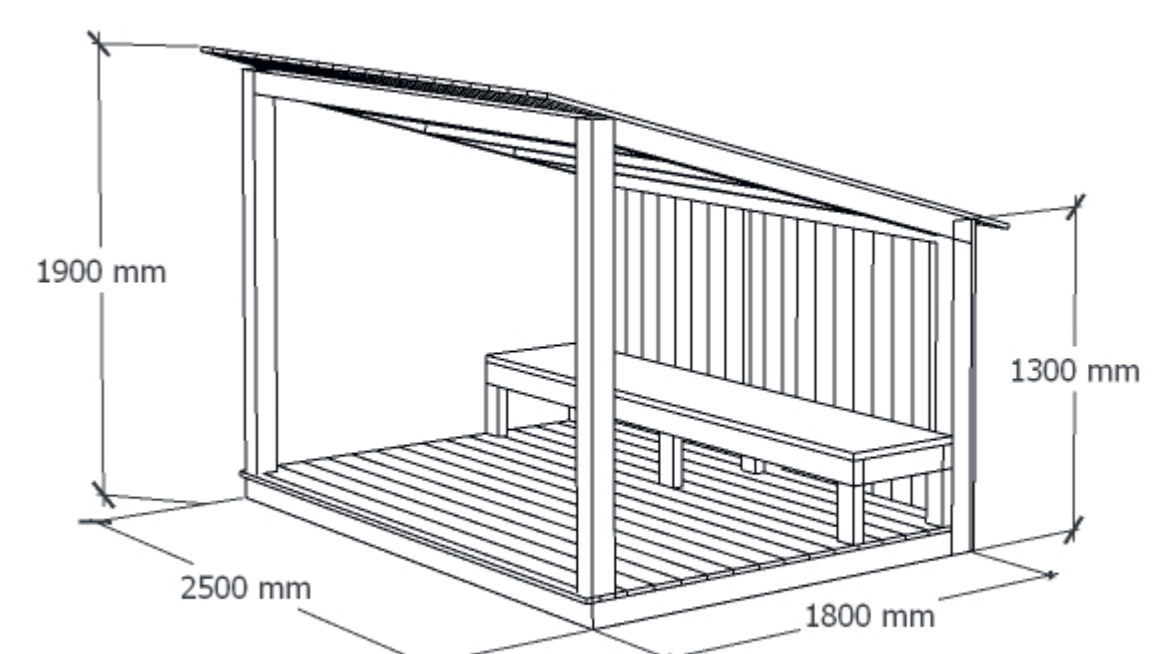
Illustrasjon: Innbygda sett fra lufta. Prosjektområdet er markert i oransj. Flomvollen, markert i gul, går fra prosjektområdet og til Dunk i sør.

Bilde: Dagens situasjon.

Snitt: Plassen blir en forsenkning i forhold til gangbrua og flomvollen, og oppleves adskilt og stille.

Detalj: Gapahukene er utformet med en bred benk innerst slik at man kan sitte og ligge som man vil. Kanten ut mot elva kan også brukes som benk.